
Obsah

Úvod.....	3
K současnému stavu architektury	
K výuce historie a teorie architektury	
K vybraným architektům, textům a realizacím (O. Beneš, O. Ševčík)	
1901 Frank Lloyd WRIGHT.....	14
Umění a zkušenost se strojem (Výtah)	
Wrightovy „prérijní domy“-první velký přínos F. L. Wrighta moderní architektuře	
F. L. Wright – výškové domy	
Usonia Houses	
F. L. Wright – „ekologický architekt“?	
F. L. Wright – moderní architektura dosahuje monumentality bez použití klasických forem	
Guggenheimovo muzeum – gesto proti mezinárodnímu stylu	
Fallingwater – „Dům nad vodopádem“. Interpretace.	
(O. Ševčík, J. Dřevíkovský)	
1902 Henry Louis SULLIVAN.....	44
Výchova (Výtah)	
Světová kolumbovská výstava v Chicagu v roce 1893	
Sullivanovy výškové budovy: estetika silné vertikální artikulace; integrovaný funkční celek	
Henry Louis Sullivan – geniální teoretik i „praktik“ ornamentu a jeho uplatnění v architektuře. Gettyho hrobka v Chicagu	
Henry Louis Sullivan: obchodní dům Schlesinger-Meyer	
Henry Louis Sullivan: Auditorium Building v Chicagu	
(O. Ševčík)	
1908 Adolf LOOS.....	58
Interiéry plzeňských bytů navržených Adolfem Loosem	
Exkurs k novým interpretacím architektury A. Loose – A. Krischanitz	
Ornament a zločin	
Adolf Loos, obchodní a obytný dům Goldman a Salatsch	
Adolf Loos a „Raumplan“ („prostorový půdorys“)	
(O. Ševčík)	
1908 Peter BEHRENS.....	80
Co je monumentální umění?	
Peter Behrens – rodinné domky	
Behrensovo německé velvyslanectví v Petrohradě	
Peter Behrens – lekce z monumentality správních budov	
Peter Behrens – nová etapa průmyslového designu	

---

1. exkurs:	Behrens – průlom v hledání autentického architektonického výrazu pro průmyslové objekty (BEHRENS, POELZIG, KAUFMAN, MENDELSON)	
2. exkurs:	imaginativní cihlová architektura (HÖGER, POELZIG, BEHRENS, KREIS, JENSEN, KLIMT) (O. Ševčík)	
1918	Bruno TAUT.....	114
	Program architektury	
1. exkurs:	Dobově cítěný obrat v architektuře v letech 1914-1918 Tautovy vize architektury budoucnosti H. Finsterlin, H. Scharoun, R. Steiner, B. Taut: sny, vize, utopie Tautův výstavní skleněný pavilón (1914) Estetika staveb v kultuře s dominací řemeslné práce a Estetika staveb v průmyslové společnosti Tautův rodinný dům	
2. exkurs:	Mezinárodní soutěž o administrativní budovu listu Chicago Tribune (1922-1924) (O. Ševčík)	
1919	Walter GROPIUS.....	130
	Program Státního Bauhausu ve Výmaru Tvorba představitelů Bauhausu: Walter Gropius a Hannes Meyer. Gropiův komplex budov Bauhausu v Desavě (1926) versus Meyerova Škola odborových svazů v Bernau (1930) Walter Gropius: Siemensstadt, 1930 Walter Gropius a Pietro Belluschi: PanAM Building, New York, 1963 Poelzig a Gropius – dvě cesty při hledání konstrukce a estetiky průmyslových staveb, 1911 Automobil – příležitost pro stylistická cvičení architektů moderny: Gropius, Olbrich, LeCorbusier Gropius a Junkers – idea sériově produkovaného kovového rodinného domu Idea „Gesamtkunstwerku“ Feininger, Moholy Nagy, Kandinskij	
1. exkurs:	Bauhaus, Entartete Kunst a problém recepce moderního umění (O. Ševčík)	
1922	Le CORBUSIER-SAUGNIER.....	158
	Architektura a purismus Vila Savoye v Poissy (1928-1930) – Le Corbusierova puristická óda na světlo a nový moderní životní styl Unité d'habitation (1947-1952) – „kolektivní dům“ Le Corbusier – Čandighar: architektura proti esprit nouveau – hledání metafyzického naladění? Le Corbusierovo gesto proti mezinárodnímu stylu: poutní kostel Panny Marie v Ronchamp (1950-1954) Klášter Sainte Marie de la Tourette, 1957-1960 (O. Ševčík)	

1924	Ludwig MIES VAN DER ROHE.....178 Stavební umění a vůle doby 1. exkurs: Architektura jako „výraz vůle doby“ Architektura jako výraz vůle doby v podání Miese van der Rohe: Seagram Building (1954-1958) K povaze „estetické intenzity“ architektonických objektů Miese van der Rohe Koncepce „kontinuálního prostoru“ Miese van der Rohe Ludwig Mies van de Rohe – vila Tugendhat, Brno, 1928-1930: Miesova lekce z rigorózního luxusního modernismu Ludwig Mies van der Rohe – Německý pavilón na Mezinárodní výstavě v Barceloně (1929) Sídliště Weissenhof ve Stuttgartu, 1927 – Miesův koncept trvalé výstavy modelových obytných domů Mies van der Rohe – rodinné domy: Wolf, Lang, Esters 2. exkurs: Dům pro E. Farnsworthovou (1945-1950) a jeho místo v dějinách a teorii architektury Ukázka „mezinárodního stylu“ v podání Miese van der Rohe. Napětí mezi přístupem avantgardy moderny a kontinuitou: tři rozdílná stavebně technologická a architektonická řešení – Farnsworth House, Lake Shore Drive a Seagram Building (O. Ševčík)	178
1925	Oskar SCHLEMMER.....209 Konstruktivnost architektonického prostoru (O. Ševčík)	209
1929	Erich MENDELSON.....212 Syntéza Příklad organické architektury a expresivní modelace: Einsteinova věž (1917-1921) Mendelsohnovo hledání estetického výrazu moderní průmyslové architektury: továrna v Luckenwalde (1921-23) -funkčnost vyústila do expresivní a monumentální estetiky Zachování elementu exprese v tvorbě E. Mendelsohna po opuštění organické etapě 1. exkurs: Mendelsohnovo smíření expresionismu s konstruktivismem, dynamiky s funkcí, instinktu s rozumem, vize s věčností: budova listu Berliner Tageblatt a Mosseho nakladatelství (1921-1923) (O. Ševčík)	212
1973	Aldo ROSSI.....227 Racionální architektura (Výtah) Postmoderní architekt Aldo Rossi – inspirační zdroje a konotace Aldo Rossi: Il Teatro del Mondo, 1979-1980 – příklad racionální evropské postmoderny Rossiho postmoderní racionalismus: projekt monumentu hutí odporu proti fašismu v Cuneo, 1962 Postmoderní racionalismus a jeho estetický výsledek při uplatnění na hřbitov v San Cataldu (1976) a na komplex sociálních bytů – Gallarate 2 v Miláně (1969-1973) (O. Ševčík)	227

1984	Mario BOTTA.....	242
	Význam místa v architektuře (Výtah)	
	Mario Botta: Muzeum moderního umění (MART) v Roveretu (M. Sedláková)	
	Christian de PORTZAMPARC.....	253
	(P. Urlich)	
1991	Vakhtang DAVITAIA.....	262
	Tradice, kontext, komunikovatelnost (Výtah)	
	Vakhtang Davitaia – výběr ze sochařských děl a projektů	
	Vakhtang Davitaia – výběr z architektonických projektů a realizací (O. Ševčík)	
1998	Peter ZUMTHOR.....	276
	Promýšlet architekturu (Výběr z textů)	
	Nerealizované práce: Topografie teroru, Dokumentační centrum nacistických zločinů, 1997, Berlín	
	Realizované práce: Kaple sv. Benedikta, 1988	
	Umělecké muzeum v Bregenzu, 1997	
	Objekt švýcarského pavilónu, EXPO 2000, Hannover	
	Termální lázně ve Valsu, 1996	
	Polní kaple Bruder Klaus, Wachendorf, 2007	
	Kolumba – Umělecké muzeum, Kolín nad Rýnem, 2007	
	Peter Zumthor o sobě a o své tvorbě	
	Architekti o Peteru Zumthorovi a jeho tvorbě (P. Šneberk)	
1985/1987/2000		
	Imre MAKOVECZ.....	295
	Čo sa stalo a čo sa stať mohlo (P. Pásztor)	
2001	Jacques HERZOG a Pierre de MEURON.....	308
	Projev při udělení Pritzkerovy ceny (J. Sládeček)	
2001	Ricardo BOFILL.....	322
	Ricardo Bofill k projektu a realizaci Corso Karlín (P. Urlich)	
2009	Jevgenij ASSE	
	Apologie prostého: Několik tezí (Výtah).....	331
	(O. Beneš, O. Ševčík)	